

VILJANDI LOSSI 31
NUKUTEATER

nukutetri direktor-kunstiline juht **ALTMAR LOORIS**
www.viljandinukuteater.ee tel. +372 433 4295

VILJANDI NUKUTEATRI ARENGUKAVA 2015 - 2020

SISUKORD

I EESSÕNA.....	3
II HETKEOLUKORRA ANALÜÜS.....	3
III MISSIOON, VISIOON JA PÕHIVÄÄRTUSED.....	4
IV EESMÄRGID JA TEGEVUSED.....	5
V ARENGUKAVA TÄITMINE JA MUUTMINE.....	6
VI LISA SWOT analüüsi tulemused.....	7

I EESSÕNA

Viljandi Nukuteatri arengukava on strateegiline dokument, mis määrab asutuse arengu põhisuunad aastateks 2015 – 2020. Käesoleva arengukava ülesandeks on anda ülevaade Viljandi nukuteatri senisest tegevusest ja hetkeolukorrast ning sõnastada arendustegevus, mis tagab asutuse jätkusuutliku arengu aastateks 2015 – 2020.

Arengukava koostamisel osales kogu teatri kollektiiv.

Arengukava koostamisel on lähtutud Kultuuriministeeriumi poolt koostatud kultuuriasutuste arengukavade koostamise soovituslikust juhendist ja vormist.

Kajastus teistes arengukavades on järgmine:

Kultuuriministeeriumi arengukava:

- Ministeerium on oluliseks pidanud kultuuri kättesaadavust kõikjal Eestis (programmid, mis on suunatud kultuuri vahendamisele maakondades nt „Teater maale!“) – Viljandi Nukuteater asub väljaspool suurlinna ja annab palju etendusi erinevates Eesti paikades, seega annab ta olulise panuse märgitud eesmärgi täitmisel.

Viljandi linna arengukava 2013-2020:

- Linna arengukavas on sätestatud Viljandi nukuteatri ruumide remondi toetamine.
- Linna arengukavaga jätkatakse rahvusvaheliste festivalide, sh Teater Kohvris toetamist linnaelarvest, mis annab kindlust festivali jätkusuutlikuks korraldamiseks.
- Linna arengukavas on sätestatud Ugala, nukuteatri ja kontserttegevuse paindlik hinnapoliitika, mis võimaldab teatrikülastuse ka vähemkindlustatud peredele.

II HETKEOLUKORRA ANALÜÜS

Munitsipaalasutus Viljandi Nukuteater (edaspidi nukuteater) loodi 31.10.1994. aastal. Teatri käsutusse anti ruumid Viljandi vanalinnas Lossi tänaval.

Nukuteater Viljandis sündis 1955. aastal, kui Alice Mägi asutas Viljandi Kultuurimaja juurde nukunäiteringi. Lühikese aja jooksul kujunes kindla struktuuri ja trupiga iseseisev nukuteater, mille etteotsa asus 1956. aastal ligi paarikümneks hooajaks Vetele Kuusik. Kuna lapsed olid tänulik publik ning tulid teatrisse igasugustel aegadel, oli teatri töökoormus küllaltki suur. 1969. aastal kutsuti ellu festival „Teater Kohvris“, mis lühikese ajaga kujunes rahvusvaheliseks ning väga edukaks. Eesmärgiks oli õppida teiste tegijate käest, saada kogemusi erinevates mängukohtades ning erinevale publikule mängides ja hoida nukuteatrit pidevas uuenemises ning arengus.

Viimased 37 aastat on teatrit juhtinud Altmar Looris, kes on kõigi repertuaaris olevate lavastuste lavastajaks ja kunstnikuks ning tema valmistatud on valdav enamus nukkudest. Lisaks direktorile-kunstilisele juhile on teatris veel kaks palgalist töötajat: direktori asetäitja-administraator ning koristaja. Kõik näitlejad teevad etendustes kaasa oma põhitöö kõrvalt töövõtulepingu alusel ning see teeb keeruliseks nii teatri töökorralduse kui enesetäiendamise. 9-liikmelise trupi staažikaim liige tegutseb aastast 1969, kuid üldiselt on näiteseltskond noor ning entusiastlik (tudengitest näitlejaid 5 ja stuudios 6). 2009. aastal käivitati nuku-pantomimistuudio, mille õppetöö tulemusena tuuakse igaaastaselt välja üks etendus. Noorte, 15 – 24-aastaste stuudioõppega tahetakse jätkata ka edaspidi.

Teatri repertuaaris on kokku 35 lavastust. Hooaja jooksul mängitakse neist üle 14-ne, ülejäänud on nõ külmutatud ja tuuakse taas välja, kui on peale kasvanud hulk lapsi, kes neid näinud ei ole. Läbi aegade kõige menukam on lugu Karupoeg Puhhist, mida on mängitud üle 400 korra. Neid lavastusi, mille mängukorrad küünivad üle 200, on mitmeid.

Igal hooajal tuuakse välja kaks kuni kolm uuslavastust. Teater annab statsionaarseid etendusi kolm korda nädalas: teisipäeval ja neljapäeval kell 11.00 ja pühapäeval kell 16.00. Pääse etendusele maksab arengukava koostamise ajal 1,5 €. Jõulueelsel perioodil antakse kahe nädala vältel päevas kolm etendust, mis lõpevad jõuluvana tuleku, ühismängimise ning pakkide jagamisega. Jõuluetenduste pilet on kõigile 2 €. Antakse külalisetendusi nii maakohtades, kuhu muidu teater ei satu, kui ka Eesti suuremates linnades.

Peale selle, et korraldatakse ise igakevadist rahvusvahelist nukuteatrite festivali „Teater Kohvis“, osaletakse Eestis toimuvatel lasteteatrite festivalidel ning võimalusel ka festivalidel piiri taga. Tegevusele väljaspool statsionaari seab piiranguid transpordivahendi kasutusvõimaluse puudumine rahanappuse tõttu. Hooaja jooksul antakse nii statsionaaris kui väljaspool seda kokku ligi 150 etendust. Teater üürib oma ruume ka laste sünnipäevade tarbeks ning pakub oma abi nende läbiviimise (hooajal keskmiselt 20 sünnipäeva).

Rahuldavaks võib pidada nukuteatri väljundit kohalikus ajalehes, kus kõik esietendused ja suuremad sündmused kajastamist leiavad. Koduleheküljelt leiab igakülgselt infot teatris toimuva kohta. Rahade nappuse tõttu on reklaam ning turundus vähene, kuid otsesuhtlus koolide, lasteaedadega ning info levitamine tasuta kanalites tagab siiski info jõudmise sihtgrupini.

Viljandi linnale kuuluva asutuse rahastamine toimub Viljandi linnavalitsuse eelarve kaudu. Eeskätt festivali tarbeks taotletakse rahasid ka erinevatest fondidest. Nukuteatri 2014. aasta 57 922 € suurusest eelarvest moodustavad töötasud koos sotsiaalmaksudega 68,3% ning administreerimis- ja majanduskulud 22,9%. Teatri toimimise teeb eriti keeruliseks see, et lavastuskulud eelarves ette nähtud ei ole. Piletitulu abil teenitakse ligi 10% eelarvest.

Lossi tänavale kolimisel anti nukuteatri kasutusse lava, saal, koridor/garderoob, publiku WC, (151,4 m²). 2000. aastal kohandati kõrvalsaaliks ja näitusetoaks ning WC/duširuumiks juurdeantud pind (61,2 m²). Samuti proovisaal ja töötuba (45,9 m²). Heli- ja valgustehnika täidab hetkeolukorra vajadusi. Lava elektrisüsteem vajab rekonstrueerimist. Vajalik on nukuteatrile ruumi veelgi juurde saada, eeskätt dekoratsioonide laos tarbeks (hetkel kasutatakse selleks proovisaali).

2011. a tehti trepikoja remont koostöös maja haldajaga. Samuti sai nukuteater uued reklaamkastid. 11 aknast on vaja välja vahetada 10 akent (üks aken vahetatud 1995 a). 2012. a paigaldati tuletõrje ettekirjutuse alusel 3-st tuletõkke uksest 2 ust, vahetamata üks uks.

Väga on vaja remontida kõrvalsaali (44,07 m²) ja teatrisaali rõdualune põrand(15 m²); tulevikus vajavad parandamist kõik põrandad, samuti kütte-süsteem vajab hädasti väljavahetamist.

Nukuteatri saali on kasutatud ka mitmete muusikafestivalide kammerlikemate kontsertide jaoks. Pidev koostöö on Tartu Mänguasjamuuseumiga, kus antakse etendusi kahel korral aastas.

III MISSIOON, VISIOON JA PÕHIVÄÄRTUSED

Missioon

Viljandi Nukuteater on elujõulise, arenguvõimelise ja kõrgetasemelise nukuteatri kui kõige maagilisema teatrikunsti looja.

Visioon

Viljandi Nukuteater on renoveeritud ruumide ja kaasajastatud heli- ja valgustehnikaga statsionaarne nukuteater, andes heatasemelisi nukuetendusi nii lastele kui täiskasvanutele, kindlustades aastaringsed kultuurielamused eelkõige Viljandi linna ja maakonna elanikele, kuid teatrietendusi külastavad lapsed ja kollektiivid üle vabariigi. Vajaduse korral annab Viljandi Nukuteater etendusi

kohtades, mida teatritrupid laste vähesuse tõttu harva külastavad. Teatril on aktiivne kultuuriline välissuhtlus.

Ainulaadsus

Nukuteater on kõige vanem teatriliik. Nukud haaratakse mängu, sest nende abil on kergem väljendada igavikulist ja sügavat. Laps kohtub nukuteatris imega. Ime paneb lapses kasvama uudishimu. Uudishimu aga on lapse arengu alus. Just sellist ainulaadset teatrikunsti viljeledes on Viljandi Nukuteater ainus Lõuna – Eestis.

Väärtused

- Professionaalsus - nukunäitleja pidev isiklik ja erialane areng, teadmised ja oskused tagavad teatri kvaliteedi ja arengu.
- Koostöö - ühine tegutsemine ühiste eesmärkide nimel säästab ressursse, loob võrgustiku ning viib parima tulemuseni.
- Kaasaegsus – traditsioone hoides ja järgides on palju võimalik ära teha tänases päevas.

IV EESMÄRGID JA TEGEVUSED

Nukuteatri strateegilised eesmärgid puudutavad järgmisi tegevusvaldkondi:

1. Loominguline tegevus,
2. Majanduslik tegevus;
3. Koostöö nukuteatri kui erilise teatrikunsti propageerimisel ja arendamisel.

Eesmärk 1: Nukuteater on esmane teatripisiku tekitaja lastes, professionaalsed näitlejad heatasemelistes etendustes on selle peamiseks garantiiks.

Eesmärgi saavutamiseks olulisemad tegevused, uued algatused:

- jätkata kõrgetasemeliste nukuetenduste mängimist kolmel päeval nädalas;
- tuua hooajal välja vähemalt kolm uuslavastust;
- taotleda vähemalt kaks koosseisulist näitlejakohta;
- hoida tööjõus nuku-pantomiimistuudio;
- nukunäitlejatele on avatud kord nädalas meistriklässid (nukukäsitsemise oskuse, muusika, lavakõne jne tunnid), mille tulemusena valmivad autori- ja/või monoetendused);
- jätkata lastele mõeldud ürituste läbiviimist (laste sünnipäevad koos etenduse ja mängujuhiga).

Eesmärk 2: Viljandi Nukuteater on kaasaegne teatritempel, kus loomingle ja loomisele on tagatud igakülgne juurdepääs.

Eesmärgi saavutamiseks olulisemad tegevused, uued algatused:

- teha teatri ruumides kapitaalremont:
 - teatriruumides vahetada põrandad, aknad ja ukсед;
 - välja vahetada küttesüsteem;
 - uuendada santehnika publiku WC-s;
 - paigaldada 1 tuletõkkeuks.
- uuendada ja täiendada valgus- ja helitehnika;
- taotleda juurde ruumid pantomiimi- ja nukustuudio tegutsemiseks (praeguse proovisaali ees olev koridor koos kõrvalruumiga);
- leida võimalus transpordi kasutamiseks vähemalt kord kuus lähisõitudeks ja kaks korda aastas kaugsõitudeks (külalissetendused, festivalid jms).

Eesmärk 3: Nukuteater on aktiivseks osapooleks kõige nooremale publikule suunatud teatrikunsti igakülgisel arendamisel ja propageerimisel.

Eesmärgi saavutamiseks olulisemad tegevused, uued algatused:

- hoida ja arendada rahvusvahelise nukuteatrite festivali „Teater kohvis“ taset ning saavutada veelgi suuremat kõlapinda;
- jätkata koostööd erinevate liitude ja organisatsioonidega;
- osaleda nii riigisisestel- kui välisfestivalidel;
- anda välja raamat „Viljandi Nukuteater pildis“;
- avada Nukkude Tuba (muuseum);
- laiendada koostööd lasteaedade ja koolide õpetajatega:
 - lahtised klassijuhataja tunnid koos lastevanematega;
 - kohtutakse ja mängitakse nn õppeetendusi lasteaedade ja koolide nukuringidele;
 - avatud kirjandustunnid koolinoortele;
 - kord aastas on õpetajatel/nukuringi juhendajatel võimalus osaleda meistritundides;
- teatri juures tegutseb teotahteline Nukuteatri Sõprade Klubi.

V ARENGUKAVA TÄITMINE JA MUUTMINE

Arengukava täitmist viiakse ellu iga-aastaste tööplaanide alusel.

Iga kalendriaasta alguses toimub arengukava täitmise analüüs, püstitatud ülesannete täitmise hindamine, tegevusülesannete korrigeerimine.

Arengukava täitmise riskifaktoriteks on muutunud majandusolukord, muudatused kultuuriministeeriumi poliitikas ja riigi- ning kohalike eelarvete defitsiit.

VI LISA

SWOT analüüsi tulemused

Meie tugevused:

- soodne asukoht kesklinnas võimaldab kergesti leida tee meie juurde;
- kaader on professionaalne, püsiv ja tugev;
- repertuaar on laiaulatuslik ning mitmekülgne;
- väljakujunenud partnerid (linna ja maakonna lasteaiad ning koolid, Tartu Mänguasjamuuseum) tagavad stabiilse külastajaskonna;
- teeme tihedat koostööd teiste nukuteatritega üle vabariigi;
- piletihinnad on odavad, mis ei pane teatriküllastust sõltuma majanduslikust olukorrast;
- festival „Teater kohvis“ on võitnud suur tähelepanu ja tunnustust Eestis ja välisriikides.

Meie nõrkused:

- ruumi on teatri efektiivseks toimimiseks liiga vähe, puudub ladu rekvisiitide/nukkude hoidmiseks;
- küttesüsteem on amortiseerunud;
- ruumid vajavad kapitaalremonti;
- raha napib loometegevuse arendamiseks (tuleb teha nii odavalt kui saab, mitte nii hästi kui saab);
- näitlejate mittekoosseisuliseks olemine ning väikesed palgad vähendavad nende motivatsiooni;
- etteantud eelarve piirides ei ole erilisi võimalusi tegelda reklaami- ning turundusega, osaleda
- koolitustel;
- puudub transport väljasõitudeks ning õppereisidel käimiseks.

Võimalused:

- uue publiku pidev juurdekasv;
- riigipoolse kaasfinantseeringu saavutamine;
- koostöö tihendamine teiste teatrite, kultuuri- ja haridusasutustega;
- raha hankimine fondidest;
- infovahetus tegijate ümarlaudades kindla korrapärasusega;
- spetsialistide täiendkoolituse võimalused Viljandis;
- külalislavastajate kasutamise võimaluse loomine.

Ohud:

- tänastele lastele suunatud nukuteater peab võistlema arvutimängude ja tehnoloogiaimedega;
- väike- ja erateatrid pretendeerivad jõuliselt samale publiku osale;
- professionaalse kaadri defitsiit;
- seadusandlusest tulenevad muudatused.